

ЧАСОПІСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
кrom' днів по
неділях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівці ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зл.

Література й жите на Україні.

В числі 134-ім *Буковині* подали ми були вступ до статті М. Григоріча в *Зорі* п. з. Література й жите на Україні. Він там казав, що властиво ніякого руху, ніякого життя на Україні нема. В другій статті друкованій в найновійшім числі *Зорі* завдає собі М. Григоріч питане, через що така вбога народна література на Україні, таїй малий просвітний український рух — і дас на то таку інтересну відповідь:

Добре відома всім тає система, що має на меті знищити український народ як націю. В офіційльній практиці „Україна“, „український народ“ не існують, есть тільки „єдиний руський народ.“ З цікіл нижчих і вищих виганяють скільки можна всякі згадки про те, що був і є такий окремий народ, Українці, а коли їх згадують їх, то яко „маленьку разновидність“, „великорусовъ“, „русскихъ“. По всіх офіційних інституціях, по всіх школах уживають тільки московської мови, а українську звать мужичим жаргоном. Українська історія ніде не згадується по школах нижчих чи середніх (опріч хиба „присоединителі“ Богдана Хмельницького та „изм'янника“ Мазепи), взагалі-ж можна про неї говорити як про „русскую“ (московську) історію і тільки по московському, а не по українському. Література українська гнить ся з нелюдською жорстокістю і навіть цілком беззаконними способами (з погляду навіть російських законів): твори наукові, белетристика чи поезия з житя

інтелігенції чи історична, переклади, книжки для дітей забороняють ся цілком, а дозволяється тільки белетристика з сьогоденського народного життя, та її тій щастить тільки коли не коли вихопити ся живою з цензурної пельки. Су речі всім добре відомі, і через те я їх і згадую тільки дуже коротенько, щоб сказати, що там, де панує така система, і не може бути ніякого великого просвітного українського руху.

Се правда: така система є і нищить вона те, що повинно жити й розцвітати. Але через віцо-ж така система повсталася, через віцо-ж вона так сильно держить ся, таку силу має? На чому її збудовано?

Її збудовано на нашому духовному рабстві. Воно дало її початок і житя, а тепер уже її воно саме зростає й більшає під її впливом.

Наш найгірший ворог — не російський адміністратор-обрушитель, а той рабський дух, який живе в наших душах, в наших розумах.

Ми самі топчемо себе в багно, звязуємо собі руки, затуляємо собі рота.

„Значні“ наші, повставши після Хмельницького „значними“, назую „інтелігенцією“, дуже багато думали про те, що вони „значні“ і занадто мало думали про те, що вони „інтелігенція“. Кілька винятків (Немірич та інші) не збиває єї тези. І ото замісце щоб дбати про добро краю, про користь громадську, величезна більшість сих людей думає про „набування ґрунтів“ усікими способами, про здирство з поспільства, про повертання сього поспільства в кріпацтво. Не маючи через се ґрунту в своєму народі, вони шукають ґрунту в

Москві і спираючись на неї, кують кайдани на свій рідний край. Люди такі, як Немірич, Виговський, Дорошенко, Мазепа, Полуботок, Орлик силкують ся знайти сей ґрунт і дома і навіть розривають з Москвою; але її вони грішні панськими нахильностями і через те її вони не знаходять у себе того ґрунту. Повставши проти Москви, вони повинні потім тікати від свого-ж народу... Та таких людей і мало було, а більшість — то були егоїсти, що за право бути російськими дворянами і панами над своїм же народом, продали утисникам волю рідного краю, його добро, його щастя.

Тоді серед широких українських просторів стала велетенська, страшна труна і пригнітила ввесь край. В тій труні лежав великий мрець — народня воля.

Нема що її казати, що від московського уряду був страшений гніт на Україну з метою, довести до такого результату. Кров, підкупство, деспоцтво, здирство й інші муки народні — ось чим значило ся на Україні московське порядкування. Але все-ж можна сказати, що наша „інтелігенція“ в значній мірі з своєї власної провини стала ся тим, чим стала ся: підійшовши під „високу руку“ вільними громадянами вільної землі, зробила ся під сію рукою згордованим рабом московського централізатора.

Рабом зробила ся, рабом зостала ся й досі.

Силкуючи ся показати свою „істинну рускость“, сьогодніша наша інтелігенція зрікається відого вкраїнського: зрікається своєї історії і того проміння волі, що близьав серед неї, зрікається своєго національного я, соромить ся його, бо-

4)

Вуйко Дорко.

(Оповідане з галицького житя).

(Дальше.)

Іванський приїхав нічним поїздом і прийшов пішки зі станиці до Волі, бо о. Горецький не сподівався вже ніяких гостей і не вислав коней на станицю. Не велика се дорога, два чи три кілометри, отже пан Іванський міг пішки пройти.

Привітавшись з паном директором, що широ врадував ся з приїзду нового гостя, Іванський заложив руки на грудях і певний себе дивив ся на гуляючі пари, що перед ним дефлювали. Оглянув всіх і звернув ся до директора з питанем:

— Панни Мані з Середлісся нема?

— Єсть! Де-ж она поділа ся? Була ту перед хвилю.

Ждали ще якийсь час, але Маня не приходила. Іванський задумав ся, а вуйко Дорко злучив у умі появу Іванського з утечею Мані, замітив, що се мабуть була причина і наслідок, і зацікавлений став глядати своїчки.

Чого не бувало — панна Маня приглядала ся, як старші гости при трох столах грали в карти. Хоч очевидно не розуміла тайн гри,

але слухала і окликів грачів і дивила ся на ріжнородне кидане карт та на численні штонами.

Вуйко Дорко зайшов єї тихцем.

— А ти від коли стала до карт цікава? — спитав єї.

Она, мов дитина, зловлена на злім вчинку, почервоніла.

— Я... я... — і не знала, що даліше казати.

Вуйко дивив ся зі значучим усміхом на гру красок на єї личку і байдужно сказав:

— Маємо нового гостя, професора Іванського.

— То її що з того? — спітала Маня.

— Гм... що з того? Звістно, нічо.

Зловив ся вуйко! Не знає, що даліше казати. Єму здавало ся, що приніс своячій гарну новину, вже підозрівав і се і те, а она: „і що з того?“ Коли нічо, то нема що більше й говорити... Маня дивила ся дальше на грачів.

Та от за вуйком Дорком прийшов небавом і Іванський, поважний, як на професора пристало.

— Добривечір вам, панно Маню!

— Добривечір.

— Я троха припізнив ся, не міг перед вечором приїхати.

— Дуже добре, що хоч тепер приїхали.

— Але на жаль мушу вже що осьмій рано відіздити. Можу вас просити до мазура?

Панна Маня пішла танцювати мазура. Вуйко Дорко, що стояв біля них і чув їх розмову, не замітив ні в їх поглядах, ні в словах нічого

невзвичайного. Щось трохи Маня здавала ся ему як би неспокійна, але більше нічого. Може оно так спавді лише здавало ся?

Найшов своє пальто, закинув на себе і вийшов на город, бо в хаті було душно і вуйка почала голова боліти. Став ходити стежками та крізь вікна дивити ся на танці.

Ну, ей Богу, таки то дуриа річ танець! — прийшло ему на думку. — Як сей скаже мазура! Або осьта панна! І то звуть ся цивілізованими людьми!... Ба, Дорку, не можна так судити. А ось і ти гуляв з Манею! Ну, й що з того? Бо здурів на хвилю, а таки танець ідіотична річ.

Мимо такого острого осуду „дурних“ танців, котрих ніяка, і найменша культура не може позбуті ся, вуйко Дорко таки від часу до часу заглядав в отворене вікно, щоби подивити ся на танцюючих. Учитель Іванський танцював уже з іншою панною, а з Манею нескладно гуляв якийсь молодий чоловік. Вуйко звернув увагу на танечника Мані і рішив, що він або гуляти не вміє, або — ушив ся.

Маня таки скоро позбулася его і, замітивши крізь вікно вуйка в городі, вийшла до него, накинувши на себе хустку.

— Як там в хаті горячо! — нарікала.

— Хто-ж тобі каже гуляти? Я міг би тобі дещо сказати про звартість танців.

— На приклад, що?

— Е! вічо, от пісенітниця!

їть ся його. Еге, бойтъ ся його, бо думає, що за се можуть карати! Звичайна обмоскала наша публіка просто таки бойтъ ся навіть дозволеної від цензури вкрайнської книжки!! Се не гиперболя, се факт!! А друга частина тієї публіки хоч і не бойтъ ся, дак усе-ж ворожа сїї книжкї через те, що мов сього не треба, що треба бути Москальми. І там і там причина одна: величезне духове рабство. В першому випадкови воно виявляється зовсім елементарним робом: люди боять ся батога і через те жахають ся всього того, за що, на їх думку, можна того батога здобути. В другому випадкови далеко гірше: люди до того поробилися рабами обставин, що не можуть уже собі й уявити, щоб можливе було щось інше. Вони до того московські раби, що коли кажуть „наша література“, то інакше її не можуть розуміти сих слів, як „московська література“; коли кажуть: „школа“, то її не можуть інакше розуміти сього слова, як тільки так, що се — відома нам обруслительна школа; коли вони купують книжку на село, то вони інакше її не думають, як тільки так, що се може бути московська книжка, і т. і., і т. и. Люди першої категорії — раби і знають, що вони раби; люди-ж категорії другої — може ще гірші раби, але думають, що вони вільні люди і свого духовного рабства не помічають, а вважають його за свою вольну волю. Які ліпши?

Правда, есть ще в нас люди, що і пишуть і читають ті вкрайнські книжки; есть у нас іще „українофіли“. Але се само і є тільки „українофіли“, а не „Українці“, съвідомі свого національного я. В житю своєму дома чи в громаді вони спрощенні московські люди; але в їх суть „симпатій“ до „всього“ чи до „дечого“ вкрайнського. І скільки тих „симпатій“, стільки з тих добродій і діла. Такі в нас 99% наших „українофілів“. На словах та ще в куточку, щоб ніхто не почув, — симпатії; а як до діла, то зараз спина заболіла.

— Не був би такий великий гріх, як би вуйко сказав раз нісенітницю.

— Я гріну так нераз, Маню.

— Ну, то не кажи. От сідаймо собі ту на лавочці. Як боз пахне! Розновідіж мені дещо... я так втомила ся!

— Не знаю, що тобі розповісти? Байку, як дитині?

— Говори байку, все одно. Волю байку, як ті комілементи, котрих я наслухала ся тепер від моого запитого дансера. Аж містно мені від них.

— Ти воліла би гіркі слова?

— Як коли, то й гіркі слова солодші сиропу. Спробуй, на приклад, сказати мені яке гірке слово, але таке, як полин.

— Яке-ж би... гм? Але ти не прогніваеш ся?

— Ні.

— То я тобі скажу: Пора би тобі, Маню, вийти замуж...

— Може за того запитого ідіота, з котрим я тепер танцювала, бо випадало.

— Ай! Яке-ж бо ти — обрушив ся вуйко.

— Ні, Дорку, я тобі тепер поважно скажу: Знаєш, я гроший богато не маю, але жити все таки маю з чого. Атже я семинарю учительську скінчила, а що посади не брала, то тому, бо родичі не хотіли. В крайній потребі прошу о посаду — і вже, а за першого-лучшого вітро. Гона замуж не вийду. Сам же кажеш, що жите не шутка, трудне... То треба знати, з ким жити.

— Добре кажеш, Маню.

— Я вже кількох відпалила.

За єї слова можуть на мене образити ся ті 99% наших „українофілів“. Чи по правді-ж? — скажу я їм на те. А ще краще поспитаю їх так: скажіть мені, чи ви в своєму житю завсіди памятали, що ви Українці, а не Москалі? Чи ви самі знаєте рідну мову стільки, щоб могли нею писати її розмовляти так, як московською? Чи вапні діти уміють нею хоч розмовляти і чи розмовляють? Чи ви в своїй діяльності виявляєте чимнебудь свою належність до вкрайнського народу, то-б то: чи ви працюєте на користь йому, яко вкрайнському народові, не випадком, а що дня, систематично? Чи ви обстоюете за його права? Чи борете ся за його волю? Чи справді-ж так живете, що у вас є тілько одне діло — діло визволу свого народу з його духового, політичного і економічного занепаду, а всі інші „діла“ — то дурніця? Чи ви справді не жалієте для свого діла своєї сили, своєї праці, свого спокою, своїх грошей? Чи ви завсіди думаете про се діло? в день, і в ночі? І воно не дає вам спокою, воно вас до себе тягне? І ви радієте його радощами, живете його житем? Ви радієте, як у вас болить груди з роботи для свого діла, і мучите ся, як не можете йому пособляти? Мучите ся тяжко, всією душою, всім серцем? І коли ви на всі єї питання відмовите мені: „єже так!“, то я беру свої слова назад. Але чи відмовите-ж, коли попитаєте свого сумління?

Я знаю, є такі, що її одмовлять. Я перед їми низько склоняю голову. Але се її буде той 1%; а 99... Се все фрази, ви скажете, а покажіть нам факти!

Факти? Діла? Ні! се ви покажіть мені факти, ви покажіть діла, такі свої діла, щоб з їх справді було видно, що ви справді борці за нашу волю-долю? Де ті діла? Є дещо, але так мало, так мізерно! Та їх не мале, хиба воно *ваше*? Воно їх, тих борців за наше добро, того одного відсотка,

а не ваше! Але щоб ніхто не сказав, що я обвинюючи без фактів, то я все-ж наведу тут їх кілька.

Ми зняли річ про народну просвіту, про народну книжку. Не будемо-ж відбивати ся від цього і зазначимо ті цікаві факти на сьому полі.

Ми бачили, яка вбога вкрайнська народня література. Чи справді в нас нема годящих до того робітників? Чому нема? Он же існіє „комітети“ чи „общество грамотности“, „комісії народних членів“, „книжні склади“ і такі інші просвітні інституції по наших великих містах, у Харкові, в Київі, в Одесі. В тих інституціях працює часом по багато людей, — то суть же робітники! Але що-ж вони роблять?

І тут автор дає доказ, що робить н. пр. харківське Общество грамотности, у виділі котрого засідають і Українці. Оно, не згірш других, вислугує ся „православію, самодержавію і (російській) народності“, обмоскаючи народ і своїми книжками підпити серед него принципи і ідеали російських поліцейських урядників. Дійшло до того, що українському народові дають читати українських письменників — в російськім перекладі, аби лиши не по свому!

— Такі самі бувають і інші товариства народні на Україні. Самі Українці помагають убивати народ яко націю, а не ратують его від смерті. Московських рабів — великий гурт, а український гурт малий, хитливий та ще й лінівий. Наші „українофіли“ — каже М. Гримач — були-б раді, коли-б в один чудовий день скрізь запанувала українська культура; але щоб самим задля того працювати з усієї сили, невспушче — до сего они не звикли. Так інколи... у вільній час — дещо зробити, — се ще можна, а більше... більше, бачите, нема коли — за московськими справами чи просто за лежнею.

Зовсім виходить на те, що ми писа-

— Може то ризиковна річ, так перебрати?

— А єще більше ризиковна: виходити за леда-кого, за нелюба.

— Гм... і то розумно сказано. Але чи вільпо тебе спітати? Чей ти на дорозі житя стрітила когось такого, що принав тобі до вподоби? Може я за богато жадаю від тебе, то я це спітаю.

— Яка гарна ніч, вуйку! Які паходці! Чуєш, як соловій в лісі ляшить?

Вуйко чув соловія, але чув і тихий съміх в словах Мані. Як би місяць съвітлив був яснийше, то вуйко може був би замітив съміх і на устах Мані.

— А справді гарна ніч! — відповів, зрозумівши слова Мані так, що у неї єсть свої тайни, котрих і вуйко не повинен знати. Однак не міг також здергатися від съміху.

Невинні слова вуйка так розвеселили своїчку, що она в голос засміяла ся.

— Гарна ніч, гарна ніч! А ти мене о що питав? Не вдавай, вуйку, що тебе можна обурити!

— Я не цікавий на твої тайни.

— Які в мене тайни? Питаєш ся, хто мені принав до вподоби? То я тобі цирко скажу: Ти мені подобав ся!

— Ну, Маню, я тобі не забороню жартувати.

— Я не жартую.

— Добре, добре. Отже я... а ще хто?

— Сказати тобі?

— Як хочеш.

— Отже скажу: також Іванський. Ти знаєш его добре?

— Знаю.

— Такий поважний, очитаний... Торік під час вакацій був у нас в Середлію, — там учитель его свояк. Бував у нас — що ми не раз парозмавляли ся! Мимо того він дуже не съмійлив...

— То все гаразд! — покванив ся вуйко.

— Супленти то народ до женитби дуже скорий, звичайно ідеалісти фільозофи! Я его спітаю ся...

— Вуйцю — настришила ся панна Маня — прошу тебе, не кажи ему нічого. Вуйцю, мій золотий! На що-ж я була така щира перед тобою?

— Будь спокійна, Маню. Коли не хочеш, я ему не скажу. Але цікаво мені, що тобі подобають ся самі такі поважні, тихі... То звичайно дуже скучні люди.

— Що-ж я тому винна? — оправдувала ся скоро панна Маня, а в голосі єй ще третміла обава, щоби вуйко не сказав чого Іванському.

— Я таких люблю, як ти, як він...

— Як я також? — спітав недовірчий Дорко.

— Се теорія, моя панно.

— Яка теорія? Чому не маю сказати по широти? Коли панна має відвагу сказати мужчині: „Я тебе не хочу, забирай ся!“, то тим радше повинна мати відвагу сказати ему добре слово.

— І се теорія. Ану скажи Іванському таке „добре“ слово!

— Годі, нема такого звичаю, бо нема широти. Мене висміяли би. Впрочім залежить се ще від того, чи я ему подобаю ся, а того я не бачу. Він для всіх однаковий, остережний...

зованим ксантий і гуаніні"; дві з зоології: учителя Раковського „Причинок до анатомії порівнательної судин кровних у хробаків (з таблицею) і проф. Верхратського „Скілько часу потребують мотилі сьвіжо виляглі до повного розвитку своїх крил?"; дві з медицини: д-ра Сельського „До механіки нормальних і патологічних змін положення материнії" і д-ра Даури „Причинок до діагностики клінічної тифу кишкового"; вікінги справоздані д-ра Ч. про „Пироговський з'їзд лікарів у Київі".

Судачи по першім томі — е надія, що і в нас науки природні попливуть широким руслом. Що завдатки до того є у нас, о тім нема сумніву, однак оптимізм за великий міг би у деякого викликати незабаром розчароване та зневіру у власні сили. Маємо виправді много людей, що працюють на ріжких полях наук природних і здобули собі почестне місце між ученими, но тим трудно вже змінити є, до чого навікли, — змінити язик, яким пишуть свої праці, які є їх рідний, ще невироблений як язик наук стислих; они мусіли би творити доперва мову наукову, а на те їм і терпіцю не стає і навички не позвадяють, а що найважніше, їм пильніше і важніше науку посувати наперед, інш творити доперва форму для тої науки. До того потреба сил молодих, нової генерації, і власне той „Збірник" має на меті витворити ряди молодих учених, котрі би в науках природних працювали на рідній мові; та се вимагає часу не зовсім короткого.

Но і цла суспільність повинна заінтересуватись та тішилась появою такого видавництво. Нині чоловік не може називатись інтелігентним, якщо не має поняття ясного о ріжких дослідах та справах в науках природних. У нас ще то лихо, що по-за історію та літературу і де-що права — всьо інше мрачний туман у більшості інтелігенцій. Власне „Збірник" буде подавати кромі дослідів наукових зовсім нових, також розправи про стан якоїсь квестії наукової в даній хвиці, як і справоздані з книжок так змісту специального, як і загального. Тож надімося, що і суспільність підопре змагання товариства імені Шевченка, та пригорнє нове видавництво з радостю і любовлю як рідину дитину, бо в науці сила, — Г.

Руска граматика для шкіл народних". Часть II. (До III. читанки для 5. і 6. року науки) уложеня проф. Омеляном Поповичом появилася вже і продає ся по ціні 80' гелерів. Так отже мають наші народні школи на Буковині вже всі книжки: 3 читанки, 2 граматики, 3 учебники німецької мови, 3 сльванички і 3 рахункові книжки в народній мові і з новою правописою; тілько учебників прав. релігії тоді діжатись, бо консисторія зволікає вже з 8 років видане хочби руского малого катехизму, що обіймає ледво кільканадцять листків. За той час випечатано волоські учебники релігії для всіх класів народних і середніх, а для руских учеників є тілько одна руска книжка, а то біблія — унія тска! І найже-ж хто ще скаже, що прав. консисторія не дбає про православіє!

Телеграми „Буковини".

З дня 23-го липня 1897 року.

Відень. На найближчий час заповідають нові віча, передовсім в Хебі, даліше уряджують німецькі посли зі Шлезку народні збори із шлезьких міст; а адміністраційна секція предложила екзекутивному комітетові молдаво-ческої партії, щоби означено час, коли має відбутися чеське віче міст.

Відень. Богато старості завізвали німецькі громади, котрі відмовили полагоджене справи порученого круга ділані, щоби далі провадили евіденцию війскову, а то на підставі арт. IV. держ. зак. Громади ухвалили рекурс до праского на-

місництва, а в потребі і до адміністративного трибуналу.

Будапешт. Переговори між парламентарною більшістю о опозицію розбилися. Опозиція рішила ся даліше вести обструкцію.

Філіппополь. В процесі Бойчева признав ся обжалований жандарм Василев до вини; також префект поліції Новелич признав ся до всого і зізнав, що Бойчев задушив Анну Сімон. Бойчев випирає ся всякої вини.

Царгород. Висока Порта оголосила вже ждану амбасадорами заяву, що годить ся на предложену ними границю в Тесалії. Надіються, що сими днями буде мир між Туреччиною а Грецією остаточно установлений.

Канеа. Губернатор удав ся на російськім кораблях до Ретимна, аби поінформувати ся про розрухи. Турки напали минувшої суботи на християн, убили 7, 3 ранили, а 1 осілили. Передвечера напали Турки на російський відділ, що мав християнам принести поживу; Турків прогнали. Розрухи тривають даліше.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
І Шкільні повідомлення
(Schulnachrichten)
е на складі
в друкарні „Рускої Ради.“
Просимо о замовлення.

КОНКУРС.

Видл „Народного Дому“ в Чернівцях пошукує для бурси від 1. л. вересня с. р.

УПРАВИТЕЛЯ

для надзору над питомцями бурси

і

ГОСПОДИНЮ

що подавала би питомцям харч разом з опалюванем, освічуванем і чищенем комнат та пранем близни.

Термін для зголосування до кінця липня с. р. — Близні услівя в „Народнім Домі“ (улиця Петровича 2.) що-дня від 6—8 год. вечором.

**Хто хоче мати
добру і дешеву
МАШИНУ до ШИТЬЯ,**

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевіше як всюди, а употреблені, що добре удержані почавши від 20 зл. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за репарацію не потребує журити ся, бо я роблю ту безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу вас по братньому

З поважанням
В. Данилевич,
машиніст у броварі Штайнера в Чернівцях, при ул. залізничній (Bahnofstrasse) ч. 26.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-европейського.

відходять з Чернівців		приходять до Чернівців	
до Неполоківців, Снятини, Львова, Відня	819	854	1232 404 1025
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	II48	351	832 — 635
до Садагури, Бояна, Ноноселіці	645	430	— — —
з Глібоки		до Глібоки	
до Карапчева, Сторожиня, Бергомету, Межибродів	814	535	— — —
Перший поїзд іде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-го марта до 3-го вересня що вівтарка і п'ятниці.			
з Гадікфальви		до Гадікфальви	
до Радівців	610	1003	228 612 805
з Гатни		до Гатни	
до Качики, Гурагумори, Вами і Кімполонгу	1010	201	— — —
з Іцкан		до Іцкан	
до Сучави	327	630	1099 216 718
з Вами		до Вами	
до Ру-Молдавиці	346	647	913 1132 250
Поїзди їдуть від часу до часу. Розійтися можна на станціях Вамі, Драгощі і обох Молдавицях.			
з Карапчева		до Карапчева	
до Чудина н. С. . . .	854	1007	615 — —
Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка, п'ячий кождої днини.			

■ поїздя поснішні; * поїздя особові; без знаку поїздя мішані. Час середно-европейський іде о 46 мінут пізніше від черновецького часу; п'ячий час рахує ся від 6 год. вечором до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підкресні немінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

